

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
МИКОЛАЇВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
імені В. О. СУХОМЛІНСЬКОГО**

Факультет педагогічної та соціальної освіти
Кафедра педагогіки та інклюзивної освіти

ЗАТВЕРДЖУЮ

Проректор із науково-педагогічної
роботи _____ О.А.Кузнецова

27 серпня 2020 р.

**РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
ТЕОРІЯ І ПРАКТИКА УПРАВЛІННЯ НАВЧАЛЬНИМ ЗАКЛАДОМ**

Ступінь магістра
Галузь знань 01 Освіта / Педагогіка
спеціальність 014 «Середня освіта»
014.03 Середня освіта (Історія)
Освітньо-професійна програма: Історія

2020-2021 навчальний рік

Розробник: Вдовиченко Раїса Петрівна, доцент кафедри педагогіки та інклюзивної освіти,
кандидат педагогічних наук, доцент _____ Р.П. Вдовиченко

Робоча програма затверджена на засіданні кафедри педагогіки та інклюзивної освіти

Протокол № 1 від «26» серпня 2020 р.

Завідувач кафедри _____ А.І. Яблонський

«26» серпня 2020 р.

Анотація. Курс «Теорія і практика управління навчальними закладами» передбачає формування знань студентів про сутність та особливості управління закладом загальної середньої освіти, принципи та функції управління освітніми процесами, роль та шляхи методичної роботи школи, визначення характеристики компетентностей керівника навчального закладу, як фактору його неперервного професійного розвитку, сутності управлінських інновацій у закладах освіти, найбільш ефективних технологій управління інноваційною діяльністю педагогічних працівників, створення та забезпечення внутрішньої системи забезпечення якості освіти.

Після вивчення даного курсу студенти повинні знати: сутність теорії управління; принципи та функції управління в системі освіти; особливості планування діяльності навчального закладу; методи та форми методичної роботи; шляхи вивчення передового педагогічного досвіду; сутність та методи проведення атестації педагогічних кадрів у системі загальної середньої освіти; методи та форми організації внутрішньої системи забезпечення якості освіти, перспективи розвитку системи освіти в Україні.

Ключові слова: компетентність, управлінська компетентність, професіоналізм, професійний творчий потенціал, модель управлінської компетентності керівника ЗЗСО, функції, освітній менеджмент, управлінська діяльність, професійні знання, освітнє середовище.

Annotation. The course "Theory and practice of management of educational institutions" involves the formation of students' knowledge about the nature and features of management of general secondary education, principles and functions of management of educational processes, the role and methods of school work, defining the competencies of the head of the institution, the essence of managerial innovations in educational institutions, the most effective technologies for managing the innovative activities of teachers, the creation and maintenance of an internal system of quality assurance in education.

After studying this course, students should know: the essence of management theory; principles and functions of management in the education system; features of planning the activities of the educational institution; methods and forms of methodical work; ways to study advanced pedagogical experience; essence and methods of attestation of pedagogical staff in the system of general secondary education; methods and forms of organization of the internal system of quality assurance of education, prospects of development of the education system in Ukraine.

Keywords: competence, administrative competence, professionalism, professional creative potential, model of administrative competences of head master, : functions, educational management, management, professional knowledge, educational environment.

1. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Галузь знань, освітній ступінь	Характеристика навчальної дисципліни
		<i>денна форма навчання</i>
Кількість кредитів – 4	Галузь знань 01 Освіта/Педагогіка	<u>вибіркова</u>
Індивідуальне науково-дослідне завдання: наукова стаття на обрану тематику	Спеціальність 014 «Середня освіта», 014.03 Середня освіта (Історія*) Освітньо-професійна програма: Історія	<i>Рік підготовки:</i> 2020-й
		<i>Семестр</i> 1-й
Загальна кількість годин - 120		<i>Лекції</i>
Тижневих годин для денної форми навчання: аудиторних – 1,7 самостійної роботи студента – 3,3	Ступінь магістра	12 год.
		<i>Практичні, семінарські</i>
		6 год.
		<i>Лабораторні</i>
		0 год.
		<i>Самостійна робота</i>
		102 год.
Вид контролю: залік		

Мова навчання - українська

Примітка.

Співвідношення кількості годин аудиторних занять до самостійної та індивідуальної роботи становить: для денної форми навчання – 90 год.: 18 год. – аудиторні заняття, 102 год. – самостійна робота (15~85%).

Найменування показників	Галузь знань, освітній ступінь	Характеристика навчальної дисципліни
		<i>Заочна форма навчання</i>
Кількість кредитів – 4	Галузь знань 01 Освіта/Педагогіка	<u>вибіркова</u>
Індивідуальне науково-дослідне завдання: наукова стаття на обрану тематику	Спеціальність 014 «Середня освіта», 014.03 Середня освіта (Історія*) Освітня програма: Історія	<i>Рік підготовки:</i> 2020-й
		<i>Семестр</i> 1-й
Загальна кількість годин - 120	014.03 Середня освіта (Історія*) Освітня програма: Історія	<i>Лекції</i>
		6 год. <i>Практичні, семінарські</i> 2год. <i>Лабораторні</i> 0 год. <i>Самостійна робота</i> 112 год.
Тижневих годин для денної форми навчання: аудиторних – 1,7 самостійної роботи студента – 3,3	Ступінь магістра	Вид контролю: залік

Мова навчання - українська

Примітка.

Співвідношення кількості годин аудиторних занять до самостійної та індивідуальної роботи становить: для денної форми навчання – 120 год.: 8 год. – аудиторні заняття, 112 год. – самостійна робота (10~90%).

2. Мета та завдання навчальної дисципліни та очікувані результати навчання

1.1. Метою викладання навчальної дисципліни є формування у студентів системи знань про управління освітніми системами, їх становлення, функціонування та розвиток, закономірності, принципи та методи управлінської діяльності керівника-менеджера навчального закладу, усвідомлення специфіки школи як соціально-педагогічної системи, підготовка студентів-магістрантів до управлінської та кадрово-педагогічної діяльності.

1.2. Основними завданнями вивчення дисципліни: надати магістрантам ґрунтовні і системні знання навчальної дисципліни, диференціюючи їх як:

- методичні – розвиток управлінського мислення, здатності до аналізу управлінських ситуацій;
- пізнавальні - вивчення теоретичних основ управління закладами загальної середньої освіти;
- практичні - формування готовності до управління закладами освіти.

Програмні результати навчання:

ПРН 1	навички креативного мислення, набуття гнучкого образу мислення, який дозволяє зрозуміти та розв'язати проблеми та задачі, зберігаючи при цьому критичне ставлення до сталих наукових компетенцій у галузі загальної середньої та вищої освіти
ПРН 2	уміння до імплементації законодавчих та нормативно-правових актів у галузі загальної середньої та вищої освіти
ПРН 5	навички досконалого володіння різними стилями (офіційно-діловий, науковий, художній) українською мовою як державною та іноземною на необхідному професійному рівні
ПРН 6	уміння формулювати педагогічно-наукову задачу, для її вирішення використовувати потрібну інформацію та методологію для досягнення обґрунтованого висновку
ПРН 7	уміння приймати управлінські рішення у галузі загальної середньої та вищої освіти
ПРН 8	уміння організації дослідно-експериментальної та дослідницької роботи у сфері освіти та представляти її результати передусім у власних публікаціях
ПРН 10	уміння аналізувати знання про сферу освіти, сутність, зміст і структуру освітніх процесів, володіти системою знань про історію та сучасні тенденції розвитку педагогічних концепцій і предметних методик
ПРН 12	уміння здійснювати самостійно-пошукову роботу; користуватися сучасними методами навчання, як складовою психолого-педагогічної компетентності викладача ЗСО
ПРН 14	уміння переносити знання у власний педагогічний досвід; критично аналізувати різні педагогічні теорії навчання та виховання, давати самостійну оцінку різноманітним явищам педагогічної теорії і практики

1.3. Згідно з вимогами освітньо-професійної програми студент оволодіває такими компетентностями:

I. Загальнопредметні:

ЗК - 1	Здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми у професійно-педагогічній діяльності, що передбачають застосування теоретичних положень і методів педагогіки, психології та окремих методик навчання й характеризуються комплексністю та невизначеністю умов
ЗК - 2	Здатність до пошуку, оброблення та аналізу, систематизації й

	узагальнення інформації, зокрема професійно-педагогічної, з різних джерел та формулювання логічних висновків.
ЗК - 3	Здатність виявляти, ставити та вирішувати проблеми, зокрема, в процесі професійно-педагогічної діяльності. Здатність приймати обґрунтовані рішення, працювати автономно
ЗК - 5	Здатність активно, відповідально та ефективно реалізовувати громадянські права й обов'язки з метою розвитку демократичного суспільства.
ЗК - 6	Здатність діяти соціально відповідально та свідомо; спроможність ідентифікувати себе з цінностями професійного середовища.
ЗК - 7	Здатність працювати в команді, здатність до співпраці, групової та кооперативної діяльності. Здатність бути критичним і самокритичним, наполегливим щодо поставлених завдань і взятих зобов'язань.
ЗК - 8	Здатність оцінювати результати педагогічних впливів та забезпечувати якість управлінської діяльності; здатність до педагогічної рефлексії.
ЗК - 9	Здатність до застосування сучасних засобів інформаційних і комп'ютерних технологій для розв'язання комунікативних задач у управлінській діяльності й у повсякденному житті.

II. Фахові:

ФК-1	Здатність використовувати форми, методи, технології та враховувати принципи науково-педагогічних досліджень, виявляти тенденції розвитку подій та прогнозувати розвиток педагогічних процесів у системі загальної середньої та вищої освіти.
ФК-2	Здатність і готовність проектувати та застосовувати сучасні педагогічні технології, аналізувати та оцінювати різноманітні психолого-педагогічні, методичні фактори, передбачати можливі наслідки їх застосування.
ФК-5	<i>Культурологічна.</i> Здатність і готовність вдосконалювати і розвивати свій інтелектуальний і загальнокультурний рівень, домагатися морального і фізичного вдосконалення своєї особистості, володіння культурою спілкування державною та однією з іноземних мов.
ФК-6	Здатність і готовність застосовувати інформаційно-комунікаційні технології, опрацьовувати різні види інформації.
ФК-7	Здатність працювати, отримувати результат, ухвалювати рішення та відповідати за них.
ФК-8	Здатність до саморозвитку, творчості, самовизначення, самоосвіти, конкурентоспроможність.

Інформаційний обсяг навчальної дисципліни.

- Тема 1. Поняття управління та педагогічного менеджменту, його функції та принципи.
Тема 2. Нормативно-правова база педагогічного менеджменту.
Тема 3. Організаційні засади роботи керівника закладу середньої освіти.
Тема 4. Навчальний заклад як об'єкт управління.
Тема 5. Управлінські рішення, облік та контроль у системі організаційної діяльності керівника закладу освіти
Тема 6. Управлінська культура діяльності керівника закладу освіти.

Програма навчальної дисципліни

- КРЕДИТ 1. МЕНЕДЖМЕНТ У СИСТЕМІ ОСВІТИ: СТАНОВЛЕННЯ, СТАН, НАПРЯМИ
Тема 1. Поняття управління та педагогічного менеджменту, його функції та принципи.

КРЕДИТ 2. СИСТЕМА УПРАВЛІННЯ ОСВІТОЮ В УКРАЇНІ

Тема 2. Нормативно-правова база педагогічного менеджменту.

Тема 3. Організаційні засади роботи керівника закладу середньої освіти.

КРЕДИТ 3. ОСОБЛИВОСТІ УПРАВЛІННЯ НАВЧАЛЬНИМИ ЗАКЛАДАМИ В СУЧАСНИХ УМОВАХ

Тема 4. Навчальний заклад як об'єкт управління.

Тема 5. Управлінські рішення, облік та контроль у системі організаційної діяльності керівника закладу освіти

КРЕДИТ 4. УПРАВЛІНСЬКА КУЛЬТУРА КЕРІВНИКА ЗАКЛАДУ СЕРЕДНЬОЇ ОСВІТИ

Тема 6. Управлінська культура діяльності керівника закладу освіти.

3. Структура навчальної дисципліни**Денна форма навчання**

Назви змістових кредитів і тем	Кількість годин					
	усього	У тому числі				
		л	п	лаб	інд	ср
КРЕДИТ 1. МЕНЕДЖМЕНТ У СИСТЕМІ ОСВІТИ: СТАНОВЛЕННЯ, СТАН, НАПРЯМИ						
Тема 1. Поняття управління та педагогічного менеджменту, його функції та принципи.	20	2				18
КРЕДИТ 2. СИСТЕМА УПРАВЛІННЯ ОСВІТОЮ В УКРАЇНІ						
Тема 2. Нормативно-правова база педагогічного менеджменту.	20	2	2			16
Тема 3. Організаційні засади роботи керівника закладу середньої освіти.	20	2				18
КРЕДИТ 3. ОСОБЛИВОСТІ УПРАВЛІННЯ НАВЧАЛЬНИМИ ЗАКЛАДАМИ В СУЧАСНИХ УМОВАХ						
Тема 4. Навчальний заклад як об'єкт управління.	20	2	2			18
Тема 5. Управлінські рішення, облік та контроль у системі організаційної діяльності керівника закладу освіти	20	2				16
КРЕДИТ 4. УПРАВЛІНСЬКА КУЛЬТУРА КЕРІВНИКА ЗАКЛАДУ СЕРЕДНЬОЇ ОСВІТИ						
Тема 6. Управлінська культура діяльності керівника закладу освіти.	20		2			18
Усього годин	120	12	6			102

Заочна форма навчання

Назви змістових кредитів і тем	Кількість годин					
	усього	У тому числі				
		л	п	лаб	інд	ср
КРЕДИТ 1. МЕНЕДЖМЕНТ У СИСТЕМІ ОСВІТИ: СТАНОВЛЕННЯ, СТАН, НАПРЯМИ						

Тема 1. Поняття управління та педагогічного менеджменту, його функції та принципи.	20	1				19
КРЕДИТ 2. СИСТЕМА УПРАВЛІННЯ ОСВІТОЮ В УКРАЇНІ						
Тема 2. Нормативно-правова база педагогічного менеджменту.	20	2	1			37
Тема 3. Організаційні засади роботи керівника закладу середньої освіти.	20					
КРЕДИТ 3. ОСОБЛИВОСТІ УПРАВЛІННЯ НАВЧАЛЬНИМИ ЗАКЛАДАМИ В СУЧАСНИХ УМОВАХ						
Тема 4. Навчальний заклад як об'єкт управління.	20	2	1			37
Тема 5. Управлінські рішення, облік та контроль у системі організаційної діяльності керівника закладу освіти	20					
КРЕДИТ 4. УПРАВЛІНСЬКА КУЛЬТУРА КЕРІВНИКА ЗАКЛАДУ СЕРЕДНЬОЇ ОСВІТИ						
Тема 6. Управлінська культура діяльності керівника закладу освіти.	20	1				19
Усього годин	120	6	2			112

4. Теми лекційних занять

Денна форма навчання

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
КРЕДИТ 1. МЕНЕДЖМЕНТ У СИСТЕМІ ОСВІТИ: СТАНОВЛЕННЯ, СТАН, НАПРЯМИ		
1	Тема 1. Поняття управління та педагогічного менеджменту, його функції та принципи	2
КРЕДИТ 2. СИСТЕМА УПРАВЛІННЯ ОСВІТОЮ В УКРАЇНІ		
2	Тема 2. Нормативно-правова база педагогічного менеджменту	2
3	Тема 3. Організаційні засади роботи керівника закладу середньої освіти.	2
КРЕДИТ 3. ОСОБЛИВОСТІ УПРАВЛІННЯ НАВЧАЛЬНИМИ ЗАКЛАДАМИ В СУЧАСНИХ УМОВАХ		
4	Тема 4. Навчальний заклад як об'єкт управління.	2
5	Тема 5. Управлінські рішення, облік та контроль у системі організаційної діяльності керівника закладу освіти	2
КРЕДИТ 4. УПРАВЛІНСЬКА КУЛЬТУРА КЕРІВНИКА ЗАКЛАДУ СЕРЕДНЬОЇ ОСВІТИ		
6	Тема 6. Управлінська культура діяльності керівника закладу освіти.	2
	Разом:	12

**Теми лекційних занять
Заочна форма навчання**

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
КРЕДИТ 1. МЕНЕДЖМЕНТ У СИСТЕМІ ОСВІТИ: СТАНОВЛЕННЯ, СТАН, НАПРЯМИ		
1	Тема 1. Поняття управління та педагогічного менеджменту, його функції та принципи	1
КРЕДИТ 2. СИСТЕМА УПРАВЛІННЯ ОСВІТОЮ В УКРАЇНІ		
2	Тема 2. Нормативно-правова база педагогічного менеджменту	2
3	Тема 3. Організаційні засади роботи керівника закладу середньої освіти.	
КРЕДИТ 3. ОСОБЛИВОСТІ УПРАВЛІННЯ НАВЧАЛЬНИМИ ЗАКЛАДАМИ В СУЧАСНИХ УМОВАХ		
4	Тема 4. Навчальний заклад як об'єкт управління.	2
5	Тема 5. Управлінські рішення, облік та контроль у системі організаційної діяльності керівника закладу освіти	
КРЕДИТ 4. УПРАВЛІНСЬКА КУЛЬТУРА КЕРІВНИКА ЗАКЛАДУ СЕРЕДНЬОЇ ОСВІТИ		
6	Тема 6. Управлінська культура діяльності керівника закладу освіти.	1
	Разом:	6

5.Теми практичних занять Денна форма навчання

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
КРЕДИТ 1. МЕНЕДЖМЕНТ У СИСТЕМІ ОСВІТИ: СТАНОВЛЕННЯ, СТАН, НАПРЯМИ		
1	Тема 1. Поняття управління та педагогічного менеджменту, його функції та принципи	
КРЕДИТ 2. СИСТЕМА УПРАВЛІННЯ ОСВІТОЮ В УКРАЇНІ		
2	Тема 2. Нормативно-правова база педагогічного менеджменту	2
3	Тема 3. Організаційні засади роботи керівника закладу середньої освіти.	
КРЕДИТ 3. ОСОБЛИВОСТІ УПРАВЛІННЯ НАВЧАЛЬНИМИ ЗАКЛАДАМИ В СУЧАСНИХ УМОВАХ		
4	Тема 4. Навчальний заклад як об'єкт управління.	2
5	Тема 5. Управлінські рішення, облік та контроль у системі організаційної діяльності керівника закладу освіти	
КРЕДИТ 4. УПРАВЛІНСЬКА КУЛЬТУРА КЕРІВНИКА ЗАКЛАДУ СЕРЕДНЬОЇ ОСВІТИ		
6	Тема 6. Управлінська культура діяльності керівника закладу освіти.	2
	Разом:	6
	Колоквіум	3

**Теми практичних занять
Заочна форма навчання**

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
КРЕДИТ 1. МЕНЕДЖМЕНТ У СИСТЕМІ ОСВІТИ: СТАНОВЛЕННЯ, СТАН, НАПРЯМИ		
1	Тема 1. Поняття управління та педагогічного менеджменту, його функції та принципи	
КРЕДИТ 2. СИСТЕМА УПРАВЛІННЯ ОСВІТОЮ В УКРАЇНІ		
2	Тема 2. Нормативно-правова база педагогічного менеджменту	
3	Тема 3. Організаційні засади роботи керівника закладу середньої освіти.	
КРЕДИТ 3. ОСОБЛИВОСТІ УПРАВЛІННЯ НАВЧАЛЬНИМИ ЗАКЛАДАМИ В СУЧАСНИХ УМОВАХ		
4	Тема 4. Навчальний заклад як об'єкт управління.	
5	Тема 5. Управлінські рішення, облік та контроль у системі організаційної діяльності керівника закладу освіти	
КРЕДИТ 4. УПРАВЛІНСЬКА КУЛЬТУРА КЕРІВНИКА ЗАКЛАДУ СЕРЕДНЬОЇ ОСВІТИ		
6	Тема 6. Управлінська культура діяльності керівника закладу освіти.	
	Разом:	2
	Колоквіум	3

**6. Самостійна робота
Денна форма навчання**

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
КРЕДИТ 1. МЕНЕДЖМЕНТ У СИСТЕМІ ОСВІТИ: СТАНОВЛЕННЯ, СТАН, НАПРЯМИ		
1	Тема 1. Поняття управління та педагогічного менеджменту, його функції та принципи	18
КРЕДИТ 2. СИСТЕМА УПРАВЛІННЯ ОСВІТОЮ В УКРАЇНІ		
2	Тема 2. Нормативно-правова база педагогічного менеджменту	16
3	Тема 3. Організаційні засади роботи керівника закладу середньої освіти.	18
КРЕДИТ 3. ОСОБЛИВОСТІ УПРАВЛІННЯ НАВЧАЛЬНИМИ ЗАКЛАДАМИ В СУЧАСНИХ УМОВАХ		
4	Тема 4. Навчальний заклад як об'єкт управління.	18
5	Тема 5. Управлінські рішення, облік та контроль у системі організаційної діяльності керівника закладу освіти	16
КРЕДИТ 4. УПРАВЛІНСЬКА КУЛЬТУРА КЕРІВНИКА ЗАКЛАДУ СЕРЕДНЬОЇ ОСВІТИ		

6	Тема 6. Управлінська культура діяльності керівника закладу освіти.	18
		102

**Самостійна робота
Заочна форма навчання**

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
КРЕДИТ 1. МЕНЕДЖМЕНТ У СИСТЕМІ ОСВІТИ: СТАНОВЛЕННЯ, СТАН, НАПРЯМИ		
1	Тема 1. Поняття управління та педагогічного менеджменту, його функції та принципи	19
КРЕДИТ 2. СИСТЕМА УПРАВЛІННЯ ОСВІТОЮ В УКРАЇНІ		
2	Тема 2. Нормативно-правова база педагогічного менеджменту	19
3	Тема 3. Організаційні засади роботи керівника закладу середньої освіти.	18
КРЕДИТ 3. ОСОБЛИВОСТІ УПРАВЛІННЯ НАВЧАЛЬНИМИ ЗАКЛАДАМИ В СУЧАСНИХ УМОВАХ		
4	Тема 4. Навчальний заклад як об'єкт управління.	18
5	Тема 5. Управлінські рішення, облік та контроль у системі організаційної діяльності керівника закладу освіти	19
КРЕДИТ 4. УПРАВЛІНСЬКА КУЛЬТУРА КЕРІВНИКА ЗАКЛАДУ СЕРЕДНЬОЇ ОСВІТИ		
6	Тема 6. Управлінська культура діяльності керівника закладу освіти.	19
		112

7. Індивідуальне навчально-дослідне завдання

Індивідуальне науково-дослідне завдання складається з двох напрямів :

I – підготовка наукової статті або доповіді з висвітленням проблем (за обраною тематикою).

II Підготовка та захист контрольної роботи

Основне завдання цього виду діяльності: Підготовка індивідуального завдання та його захист шляхом співбесіди забезпечить не лише поглиблення та деталізацію теоретичних знань, отриманих студентами на лекційних та практичних заняттях та в процесі їх самостійної роботи, але й прищеплення практичних умінь та навичок роботи обґрунтовані висновки.

Загальні вимоги до виконання індивідуального завдання:

- самостійність виконання;
- логічність і послідовність викладення матеріалу;
- повнота виконання завдання;
- обґрунтованість висновків;
- використання статистичної інформації та довідкової літератури;
- наявність конкретних пропозицій;
- якість оформлення;
- вміння захищати результати проведеного дослідження.

8. Форми роботи та критерії оцінювання

Рейтинговий контроль знань студентів здійснюється за 100-бальною шкалою:

Шкала оцінювання: національна та ECTS

ОЦІНКА ЄКТС	СУМА БАЛІВ	ОЦІНКА ЗА НАЦІОНАЛЬНОЮ ШКАЛОЮ	
		екзамен	залік
A	90-100	5 (відмінно)	5/відм./зараховано
B	80-89	4 (добре)	4/добре/ зараховано
C	65-79		
D	55-64	3 (задовільно)	3/задов./ зараховано
E	50-54		
FX	35-49	2 (незадовільно)	Не зараховано

Форми поточного та підсумкового контролю.

• *Методи усного контролю:* індивідуальне опитування, фронтальне опитування, співбесіда, залік, захист пошуково-дослідницької теми, складання конспекту рекомендованої літератури, здатності публічно чи письмово представляти певний матеріал.

• *Методи письмового контролю:* письмове тестування, підсумкова письмове тестування, звіт, реферат, контрольна робота, конспект першоджерела, конспект лекції, написання наукової статті.

• *Комп'ютерного контролю:* тестове опитування, презентація наукової теми.

• *Методи самоконтролю:* уміння самостійно оцінювати свої знання, самоаналіз.

Завданням підсумкового контролю (КР, залік) є перевірка глибини засвоєння студентом програмового матеріалу модуля.

Критерії оцінювання відповідей на практичних заняттях:

Студенту виставляється **відмінно:** якщо студент активно працює протягом усього практичного заняття, дає повні відповіді на запитання викладача у відповідності з планом практичного заняття і показує при цьому глибоке оволодіння лекційним матеріалом, знання відповідної літератури та законодавства з питань управління ЗСО, здатний висловити власне ставлення до альтернативних міркувань з даної проблеми, проявляє вміння самостійно та аргументовано викладати матеріал, аналізувати явища й факти, робити самостійні узагальнення й висновки, правильно виконує навчальні завдання, допускаючи не більше 1—2 помилок або описок.

Студенту виставляється **дуже добре:** добре знання матеріалу, незначні помилки і неточності у відповідях, швидке орієнтування при розв'язанні навчальних завдань, достатньо високий рівень загальної обізнаності з предмету та адаптивності при доборі потрібного матеріалу.

Студенту виставляється **добре:** виставляється за умови дотримання таких вимог: студент активно працює протягом практичного заняття, питання висвітлені повно, викладення матеріалу логічне, обґрунтоване фактами, з посиланнями на відповідні нормативні документи та літературні джерела, висвітлення питань завершене висновками, студент виявив уміння аналізувати факти й події, а також виконувати навчальні завдання. Але у відповідях допущені неточності, деякі незначні помилки, має місце недостатня аргументованість при викладенні матеріалу, нечітко виражене ставлення студента до фактів і подій або допущені 1—2 логічні помилки.

Студенту виставляється **достатньо:** задовільний рівень знань матеріалу, здатність його аналізувати під керівництвом викладача, розуміння окремих понять, суттєві неточності у відповідях.

Студенту виставляється **мінімальний задовільно:** виставляється в тому разі, коли студент у цілому оволодів суттю питань з даної теми, виявляє знання лекційного матеріалу, законодавства та навчальної літератури, намагається аналізувати факти й події, робити висновки й розв'язувати проблемні задачі. Але на занятті поводить себе пасивно,

відповідає лише за викликом викладача, дає неповні відповіді на запитання, припускається грубих помилок при висвітленні теоретичного матеріалу або 3—4 логічних помилок.

Оцінка за виконання індивідуального науково-дослідного завдання, завдань самостійної роботи виставляється з урахуванням таких параметрів:

Кількість балів у кінці **семестру** повинна складати від 240 до 400 балів (за 4 кредити), тобто сума балів за виконання усіх завдань.

Відповідний **розподіл балів, які отримують студенти** за 3 крд.

Поточне оцінювання та самостійна робота						КР	Накопичувальні бали/сума
T1	T2	T3	T4	T5	T6	60	400/100*
30	30	30	30	30	30		

***Примітка.** Коефіцієнт для заліку – 0,6. Залік оцінюється в 40 б.

9. Засоби дігностики

Засобами діагностики та методами демонстрування результатів навчання є: завдання до практичних занять, завдання для самостійної та індивідуальної роботи (зокрема есе, реферати), презентації результатів досліджень, тестові завдання, контрольні роботи.

10. Методи навчання

1) За джерелом інформації:

- Словесні: лекція (традиційна, проблемна, лекція-прес-конференція) із застосуванням комп'ютерних інформаційних технологій (PowerPoint - Презентація), практичні заняття, пояснення, розповідь, бесіда.

- Наочні: спостереження, ілюстрація, демонстрація.

- Практичні: вправи.

2) За логікою передачі і сприймання навчальної інформації: індуктивні, дедуктивні, аналітичні, синтетичні.

3) За ступенем самостійності мислення: репродуктивні, пошукові, дослідницькі.

4) За ступенем керування навчальною діяльністю: під керівництвом викладача; самостійна робота студентів: з книгою; виконання індивідуальних навчальних проєктів.

5). Методи стимулювання інтересу до навчання і мотивації навчально-пізнавальної діяльності.

11. Рекомендована література

Базова

1. Конституція України

2. Закон України «Про освіту»// (Відомості Верховної Ради (ВВР), 2017, № 38-39, ст.380).

3. Закон «Про вищу освіту » // (Відомості Верховної Ради (ВВР), 2014, № 37-38, ст.2004).

4.Закон України “Про загальну середню освіту”// Відомості Верховної Ради України (ВВР), 1999, № 28, ст.230.

5. Кодекс законів про працю України (за станом на 01 січня 1996 року).

6. Державна національна програма «Освіта» (Україна ХХІ століття).- К.:1994, -62 с.

7. Положення про державний вищий заклад освіти. Постанова Кабінету Міністрів від 05 вересня 1996 року № 1074.

8. Про порядок створення, реорганізації і ліквідації навчально виховних закладів: Постанова Кабінету Міністрів України від 05.04.94 № 228.
9. Положення про середній загальноосвітній навчально-виховний заклад: Затв. постановою Кабінету Міністрів України від 19.08.93 № 660.
10. Типове положення про управління освіти обласної, Київської та Севастопольської міських державних адміністрацій: Затв. постановою Кабінету Міністрів України від 18.03.96 № 327.
11. Типове положення про відділ освіти районної, районної у м. Києві та м. Севастополі міських державних адміністрацій: Затв. постановою Кабінету Міністрів України від 11.03.99 № 347.

Допоміжна

1. Андрійчук В., Бауер Л. Менеджмент. Прийняття рішень і ризик : навч. посіб. для ВНЗ. Київ, 2008. 316 с.
2. Васильєв Ю.С. Экономика и организация управления вузом: учебник / Ю. С. Васильев, В. В. Глухов, М. П. Федоров ; под ред. В. В. Глухова. СПб. : Лань, 2004. 608 с.
3. Егоршин А.Л. Менеджмент, маркетинг и экономика образования: Учебное пособие. Н. Новгород: НИМБ, 2001. 624 с.
4. Каленюк І.С. Економіка освіти: навчальний посібник. Київ: 2005. 316 с.
5. Куклін О.В. Економічні аспекти вищої освіти: навчальний посібник. Київ: Знання України, 2008. 331 с.
6. Мороз І. В. Менеджмент і маркетинг освіти: навчально- методичний посібник. Київ: Освіта України, 2006. 144 с.
7. Управління загальноосвітньою школою в сучасних умовах / за ред. І. Л. Лікарчука. Київ: Вид. О. М. Ешке, 2003. 312 с.
8. Управління шкільним бюджетом: навчальний посібник / В. Громовий, О. Ковальчук, Т. Оленич, Л. Парашенко, Ю. Шукевич; за заг. ред. С. Калашнікової. Київ: ДП «НВЦ «Пріоритети», 2012.- 243 с.
9. Черновол-Ткаченко Р. І. Техніка управлінської діяльності. Харків : Вид. група «Основа», 2013. 272 с. 10.
10. Даниленко Л.І. Модернізація змісту, методів управлінської діяльності директора загальноосвітньої школи Київ: Логос, 2002. 140с.
11. Менеджмент: Навчальний посібник С.І. Михайлов, Т.І. Балановська, О.С. Степасюк, О.П. Гоголя та ін. Київ: НУБіП України, 2010. 536 с.
12. Хриков Є.М. Управління навчальним закладом: навчальний посібник Київ Знання 2006. 365с.

Інтернет-ресурси

1. МОН України. URL : <http://www.mon.gov.ua>.
2. Нормативно-правове і програмно-методичне забезпечення організації навчального процесу в ЗНЗ України. URL : <http://www.znz.edu-ua.net>.
3. Освіта. URL : [www. http://www.osvita.org.ua](http://www.osvita.org.ua)
4. Офіційний сайт TIMSS. URL : [www. http://timss.bc.edu/](http://timss.bc.edu/)
5. Офіційний сайт Центру моніторингу столичної освіти. URL : <http://www.monitoring.in.ua>
6. Український центр оцінювання якості освіти URL : <http://www.testportal.gov.ua/index.php/text/statistik/>
7. www.nduv.gov.ua — сайт бібліотеки ім. В. Вернадського.
8. <http://moippo.mk.ua> - електронний ресурс Миколаївського обласного інституту післядипломної педагогічної освіти
9. <http://www.oblosvita.mk.ua> - електронний ресурс Департамент освіти, науки та молоді Миколаївського ОДА

